

Sikkerhedsdatablad

side: 1/12

BASF Sikkerhedsdatablad i henhold til forordning (EF) nr. 1907/2006

Dato / revideret den: 16.10.2009

Version: 8.0

Produkt: **ARAMO®**

620 02 H

(30261367/SDS_CPA_DK/DA)

trykdato 17.10.2009

1. Identifikation af stoffet/materialet og af leverandøren

ARAMO®

Anvendelse: plantebeskyttelsesmiddel, Ugrudtsmiddel

PR-nr.: 19-110

Firma:

BASF SE

67056 Ludwigshafen

GERMANY

Kontaktadresse:

BASF A/S

Ved Stadsgraven 15

2300 København S

DENMARK

Telefon: +45 32 6-60700

Telefax-nummer: +45 32 5-72804

e-mail adresse: product-safety-north@basf.com

Nødsituation:

International emergency number:

Telefon: +49 180 2273-112

2. Fareidentifikation

I henhold til FORORDNING (EF) Nr. 1272/2008 om klassificering, mærkning og emballering af stoffer og blandinger

Klassificering af stoffet og blandingen:

Aspirationsfare: Kat. 1

Hudætsning/hudirritation: Kat. 2

Carcinogenicitet: Kat. 2

Reproduktionstoksicitet: Kat. 2 (Fertilitet)

Reproduktionstoksicitet: Kat. 2 (ufødt barn)
Kronisk toksicitet for vandmiljøet: Kat. 3

Mulige farer

Mulighed for kræftfremkaldende effekt.
Mulighed for skade på forplantningsevnen.
Mulighed for skade på barnet under graviditeten.
Farlig: Kan give lungeskade ved indtagelse.
Irriterer huden.
Giftig for organismer, der lever i vand; kan forårsage uønskede langtidsvirkninger i vandmiljøet.

3. Sammensætning/oplysning om indholdsstoffer

Kemisk beskrivelse

plantebeskyttelsesmiddel, Ukrudtsmiddel, Emulsionskoncentrat (EC)

Farlige indholdsstoffer

i henhold til Direktiv 1999/45/EF

Tepraloxymid

Indhold (W/W): 5,3 %
CAS-nummer: 149979-41-9
Faresymbol(er): Xn
R-Sætning(er): 40, 62, 63

Solvesso 200 ND

Indhold (W/W): $\geq 35\%$ - $\leq 38,7\%$
CAS-nummer: 64742-94-5
Faresymbol(er): Xn, N
R-Sætning(er): 65, 66, 51/53

Diisooctyl sodium sulfo succinate

Indhold (W/W): $\geq 1,6\%$ - $\leq 2,2\%$
CAS-nummer: 577-11-7
EF-nummer: 209-406-4
Faresymbol(er): Xi
R-Sætning(er): 36/38

Hvis farlige indholdsstoffer er nævnt, er ordlyden af faresymbolet og R-sætningerne specificeret i afsnit 16.

4. Førstehjælpsforanstaltninger

Generelle oplysninger:

Undgå berøring med hud, øjne og beklædning. Tilsmudset tøj tages straks af. Ved besvær: Gå til lægen. Emballage, label og/eller sikkerhedsdatablad skal forevises lægen.

Efter indånding:

Ro, frisk luft, lægehjælp.

Ved hudkontakt:

Vask grundigt med vand og sæbe. Ved irritation - søg læge.

Ved kontakt med øjnene:

Skyl straks grundigt i mindst 15 minutter under rindende vand med åbne øjne, kontakt øjenlæge.

Ved indtagelse:

Skyl straks munden og drik derefter rigelige mængder vand, undgå opkastning, lægehjælp. Fremkald aldrig opkastning eller giv noget oralt, hvis den tilskadedekomende er uden bevidsthed eller har krampeanfald.

Bemærkninger til lægen:

Behandling: Symptomatisk behandling (dekontamination, vitalfunktionen), ingen specifik modgift kendes.

5. Brandbekæmpelse

Egnet slukningsmiddel:

vand, skum, tørt slukningsmiddel, kuldioxid

Særlige farer:

carbonmonoxid, chlorbrinte, nitrogenoxid, organochlorforbindelser

De nævnte stoffer/stofgrupper kan frigøres ved brand.

Særlig beskyttelsesudrustning:

Brug luftforsynet åndedrætsværn og beskyttelsesdragt.

Øvrigt:

Beholdere udsat for ild afkøles med vand. Undgå at indånde røgen ved brand eller eksplosion.

Kontamineret slukningsvand skal opsamles separat, må ikke udledes i kloak eller spildevand.

Brandrester og kontamineret slukningsvand bortskaffes i overensstemmelse med de lokale myndigheders forskrifter.

6. Forholdsregler over for udslip ved uheld

Sikkerhedsforanstaltninger til beskyttelse af personer:

Anvend personlig beskyttelsesdragt. Undgå berøring med hud, øjne og beklædning. Forurenede tøj, undertøj og sko fjernes omgående.

Sikkerhedsforanstaltninger til beskyttelse af miljøet:

Må ikke komme i undergrunden/jorden. Må ikke komme i kloakanlæg/overfladevand/grundvand.

Forholdsregler ved rengøring/opsamling:

Ved små mængder: Opsamles med væskebindende materiale (f.eks. sand, savsmuld, universalbindemiddel, kiselgur).

Ved store mængder: Inddæmmes. Produktet pumpes bort.

Brug åndedrætsværn ved rengøringsarbejdet. Det materiale, der er opsamlet, bortskaffes i henhold til Miljøministeriets bestemmelser om bortskaffelse af affald. Opbevar affald separat i velegnede beholdere, der er mærket og som kan aflåses. Forurenede genstande og gulv rengøres grundigt med vand og vaskemiddel under overholdelse af miljøforskrifter. Bortskaffes ved forbrænding eller på godkendt losseplads efter gældende bestemmelser.

7. Håndtering og opbevaring

Håndtering

Ved forskriftsmæssig opbevaring og håndtering kræves ingen særlige forholdsregler. Sørg for god rumventilation på lager og arbejdsplads.

Brand- og eksplosionsbeskyttelse:

Produktet er brandbart. Dampene kan danne en antændelige blanding med luft. Træf foranstaltninger mod elektrostatisk opladning - holdes borte fra antændelseskilder - ildslukker skal være klar til brug.

Opbevaring

Holdes adskilt fra nærings- og nydelsesmidler samt foderstoffer.

Yderligere oplysninger til lagringsbetingelserne: Må ikke udsættes for varme. Beskyttes mod fugtighed. Beskyttes mod direkte solpåvirkning.

Lagerstabilitet:

lagringstid: 24 md

Beskyttes mod temperaturer under: -10 °C

Produktet kan krystallisere når temperaturen falder under grænsetemperaturen.

Beskyttes mod temperaturer over: 30 °C

Produktets egenskaber kan forandre sig når stoffet/produktet opbevares i en længere periode ved en temperatur højere end den tilrådede.

8. Eksponeringskontrol/personlige værnemidler

Personlige værnemidler

Beskyttelse af åndedrætsorganer:

Åndedrætsværn ved tilstedeværelse af gasser/dampe. Åndedrætsværn ved utilstrækkelig udluftning. Gasfilter for organiske gasser/dampe (kogepunkt > 65 °C, f.eks. EN 14387 type A).

Beskyttelse af hænder:

Passende kemikaliebestandige beskyttelseshandsker (EN 374), også ved langvarig direkte kontakt (Anbefaling: Beskyttelsesindeks 6, svarende til > 480 minutters permeationstid i henhold til EN 374): f.ex. Nitrilgummi (0,4 mm) Cloroprengummi (0,5 mm), butylgummi (0,7 mm) og andre.

Beskyttelse af øjne:

Beskyttelsesbriller med sideskærme (stelbriller) (f.eks. EN 166)

Beskyttelse af hud:

Kropsbeskyttelse bør vælges afhængigt af virksomhed og mulig påvirkning, f.eks. forklæde, beskyttelsesstøvler, kemikaliebeskyttelsesdragt (i henhold til DIN-EN 465).

Generelle beskyttelses- og hygiejneforanstaltninger:

Ved brug af plantebeskyttelsesmidler følges emballagens brugsanvisning om beskyttelsesudstyr. Gælder kun for plantebeskyttelsesmidler. Undgå berøring med hud, øjne og beklædning. Det anbefales at benytte tæt arbejdsbeklædning. Tilsmudset tøj tages straks af. Opbevar arbejdstøj adskilt. Må ikke opbevares sammen med fødevarer, drikkevarer og foderstoffer. Under arbejdet må der ikke spises, drikkes, ryges, snuses tobak. Hænder og/eller ansigt vaskes før pauser og ved arbejdstidens ophør.

9. Fysisk-kemiske egenskaber

Fysisk form: flydende
Farve: gul
Lugt: svag aromatisk

pH-værdi: 3,5 - 5,2
(1 %(m))
(som emulsion)

krystalisationstemperatur: < -20 °C
Kogepunkt: ca. > 200 °C
(1.013 mbar)
Information gælder for
opløsningsmiddel.

Flammepunkt: 112 °C (DIN EN 22719; ISO 2719)
eksplosionsfare: På grund af strukturen er produktet klassificeret som ikke eksplosionsfarligt.

Brandnærende egenskaber: Produktet klassificeres som ikke brandnærende grundet dets struktur.

Information om: Solvesso 200 ND

Damptryk: < 0,1 mmHg
(38 °C)
0,003 kPa
(20 °C)
0,025 kPa
(38 °C)
0,028 hPa
(50 °C)

Densitet:	0,937 g/cm ³ (20 °C)
Opløselighed i vand:	emulgerbart
<i>Information om: tepraloxym</i>	
Fordelingskoefficient n-oktanol/vand (log Pow):	1,7 (20 °C; pH-værdi: 7)

Overfladespænding:	ca. 46,7 mN/m (20 °C; 0,25%) 32,5 mN/m (25 °C)
Viskositet, dynamisk:	ca. 7,2 mPa.s (20 °C, 100 1/s)

10. Stabilitet og reaktivitet

Termisk nedbrydning: Ingen nedbrydning, når forskrifter/henvisninger vedr. lagring og håndtering overholdes.

Materialer, der skal undgås:
Ikke bekendt med stoffer, som skal undgås

Farlige reaktioner:
Ingen farlige reaktioner, hvis forskrifter/henvisninger for lagring og håndtering overholdes.

Farlige nedbrydningsprodukter:
Ingen farlige nedbrydningsprodukter ved forskriftmæssig opbevaring og håndtering.

11. Toksikologiske oplysninger (sundhedsfarlige egenskaber)

Akut toksicitet

Eksperimentelle/beregnete data:
LD50 rotte (oral): > 5.000 mg/kg (OECD Guideline 401)

LC50 rotte (inhalativ): > 5,7 mg/l 4 h (OECD Guideline 403)

LD50 rotte (dermal): > 4.000 mg/kg (OECD retningslinie 402)

Irritation

Eksperimentelle/beregnete data:
Hudætsning/hudirritation kanin: Lokalirriterende. (OECD Guideline 404)

Alvorlige øjenskader/øjenirritation kanin: ikke irriterende (OECD Guideline 405)

Sensibilisering ved indånding/hudsensibilisering

Eksperimentelle/beregnete data:
modificeret Bühler-test marsvin: Virker ikke hudsensibiliserende i dyreforsøg. (OECD Guideline 406)

Kimcellemutagenicitet

Information om: Tepraloxydim
Bedømmelse mutagenitet:
Ved mutagenitetstests er der ikke blevet påvist et genotoksisk potentiale.

Carcinogenitet

Information om: Tepraloxydim
Bedømmelse carcinogenitet:
Mulighed for kræftfremkaldende effekt.

reproduktionstoksicitet

Information om: Tepraloxydim
Vurdering af reproduktionstoksicitet:
Mulighed for skade på forplantningsevnen.

Udviklingstoksicitet

Information om: Tepraloxydim
Vurdering af teratogenicitet:
Mulighed for skade på barnet under graviditeten.

Erfaring fra mennesker

Information om: solventnaphtha
Eksperimentelle/beregnete data:
bevidstløshed, hudirriterende, slimhindeirritationer, beskadigelse af lungen:

Andre relevante infomationer om toksicitet

Misbrug kan medføre sundhedsskader.

12. Miljøoplysninger

Økotoksikologi

Fisketoksicitet:
LC50 (96 h) 10,0 mg/l, *Oncorhynchus mykiss*

Akvatiske hvirvelløse dyr:
EC50 (48 h) 4 mg/l, Daphnia magna

Vandplante:
EC50 (72 h) 13 mg/l, Pseudokirchneriella subcapitata

Persistens og nedbrydelighed

Vurdering af bionedbrydelighed og eliminering (H₂O):
ikke let biologisk nedbrydelig (i henhold til OECD-kriterier)

Oplysninger om eliminerbarhed:
ikke let biologisk nedbrydelig (i henhold til OECD-kriterier)

Supplerende oplysninger

Øvrige økotoxikologiske henvisninger:
Produktet må ikke ukontrolleret udledes til miljøet.

13. Bortskaffelse

Bortskaffes i henhold til Miljøministeriets bestemmelser om bortskaffelse af affald.
Spild, affald m.m. opsamles i særlige beholdere mærket:
'Indeholder et stof, der er omfattet af dansk arbejdsmiljøregulering med hensyn til kræftisiko', jf. kræftbekendtgørelsen (Danmark).

Forurenede emballage:
Tøm forurenede emballager på behørig vis og destruer disse på samme måde som indholdet/produktet.

Beholder eller indlæg skylles som påkrævet for bortskaffelse.
Skyllevandet hældes op i sprøjtetanken.
Fuldstændigt tømt emballage kan behandles som husholdningsaffald.

14. Transportoplysninger

Landtransport

ADR

Fareklasse:	9
Pakke gruppe:	III
ID-nummer:	UN 3082
Fareseddel:	9, EHSM
Officiel godsbetegnelse:	MILJØFARLIG VÆSKE, N.O.S. (indeholder SOLVENTNAPHTHA)

RID

Fareklasse: 9
 Pakke gruppe: III
 ID-nummer: UN 3082
 Fareseddel: 9, EHSM
 Officiel godsbetegnelse: MILJØFARLIG VÆSKE, N.O.S. (indeholder SOLVENTNAPHTHA)

Indenrigssøtransport

ADNR

Fareklasse: 9
 Pakke gruppe: III
 ID-nummer: UN 3082
 Fareseddel: 9, EHSM
 Officiel godsbetegnelse: MILJØFARLIG VÆSKE, N.O.S. (indeholder SOLVENTNAPHTHA)

Søtransport

IMDG

Fareklasse: 9
 Pakke gruppe: III
 ID-nummer: UN 3082
 Fareseddel: 9, EHSM
 Marin forureningsfaktor: JA
 Officiel godsbetegnelse: MILJØFARLIG VÆSKE, N.O.S. (indeholder SOLVENTNAPHTHA)

Sea transport

IMDG

Hazard class: 9
 Packing group: III
 ID number: UN 3082
 Hazard label: 9, EHSM
 Marine pollutant: YES
 Proper shipping name: ENVIRONMENTALLY HAZARDOUS SUBSTANCE, LIQUID, N.O.S. (contains SOLVENT NAPHTHA)

Lufttransport

IATA/ICAO

Fareklasse: 9
 Pakke gruppe: III
 ID-nummer: UN 3082
 Fareseddel: 9, EHSM
 Officiel godsbetegnelse: MILJØFARLIG VÆSKE, N.O.S. (indeholder SOLVENTNAPHTHA)

Air transport

IATA/ICAO

Hazard class: 9
 Packing group: III
 ID number: UN 3082
 Hazard label: 9, EHSM
 Proper shipping name: ENVIRONMENTALLY HAZARDOUS SUBSTANCE, LIQUID, N.O.S. (contains SOLVENT NAPHTHA)

15. Oplysninger om regulering**Forskrifter i henhold til EU (Etikettering) / Nationale forskrifter**EU-direktiv:

Faresymbol(er)

Xn

Sundhedsskadelig.

N	Miljøfarlig.	
R-Sætning(er)		
R40	Mulighed for kræftfremkaldende effekt.	
R62	Mulighed for skade på forplantningsevnen.	
R63	Mulighed for skade på barnet under graviditeten.	
R38	Irriterer huden.	
R65	Farlig: Kan give lungeskade ved indtagelse.	
R51/53	Giftig for organismer, der lever i vand; kan forårsage uønskede langtidsvirkninger i vandmiljøet.	
S-Sætning(er)		
S2	Opbevares utilgængeligt for børn.	
S13	Må ikke opbevares sammen med fødevarer, drikkevarer og foderstoffer.	
S20/21	Der må ikke spises, drikkes eller ryges under brugen.	
S35	Materialet og dets beholder skal bortskaffes på en sikker måde.	
S36/37	Brug særligt arbejdstøj og egnede beskyttelseshandsker.	
S57	Skal indesluttet forsvarligt for at undgå miljøforurening.	
S62	Ved indtagelse, undgå at fremprovokere opkastning: kontakt omgående læge og vis denne beholder eller etiket.	
<u>Klassificering/mærkning i henhold til dansk lovgivning.:</u>		
Faresymbol(er)		
Xn	Sundhedsskadelig.	
N	Miljøfarlig.	
R-Sætning(er)		
R38	Irriterer huden.	
R40	Mulighed for kræftfremkaldende effekt.	
R62	Mulighed for skade på forplantningsevnen.	
R63	Mulighed for skade på barnet under graviditeten.	
R65	Farlig: Kan give lungeskade ved indtagelse.	
R51/53	Giftig for organismer, der lever i vand; kan forårsage uønskede langtidsvirkninger i vandmiljøet.	
S-Sætning(er)		
S2	Opbevares utilgængeligt for børn.	
S13	Må ikke opbevares sammen med fødevarer, drikkevarer og foderstoffer.	
S20/21	Der må ikke spises, drikkes eller ryges under brugen.	
S23.1	Undgå indånding af aerosoltåger.	
S28.2	Kommer stoffet på huden vaskes straks med store mængder vand.	
S36/37	Brug særligt arbejdstøj og egnede beskyttelseshandsker.	
S57	Skal indesluttet forsvarligt for at undgå miljøforurening.	
S62	Ved indtagelse, undgå at fremprovokere opkastning: kontakt omgående læge og vis denne beholder eller etiket.	

Stof(fer), der udløser klassificering - til etikketering: Tepraloxymid, SOLVENT NAPHTHA

Øvrig regulering

Ifølge bekendtgørelsen om unges farlige arbejde må unge under 18 år som hovedregel ikke arbejde med dette produkt (Danmark).

Produktet er omfattet af Arbejdstilsynets bekendtgørelse om foranstaltninger til forebyggelse af kræft- og kræftrelaterede sygdomme ved arbejde med stoffer og materialer m.v. Krav om arbejdspladsbrugsanvisning (Danmark).

For at nedsætte risikoen for mennesker og miljø skal brugsanvisningen følges nøje. Omfattet af Miljøministeriets bekendtgørelse om bekæmpelsesmidler.

Alle landmænd, der erhvervsmæssigt anvender bekæmpelsesmidler i planteavl og selv står for sprøjtning, skal være i besiddelse af et Sprøjtecertifikat. Vær opmærksom på, at Arbejdstilsynet har regler for anvendelsen. Læs nærmere i den eventuelt lovpligtige leverandørbrugsanvisning samt i Arbejdstilsynets informationsmateriale om bekæmpelsesmidler.

Overtrædelse af nedenstående forskrifter kan medføre straf:

Må kun anvendes til bekæmpelse af ukrudt i kartofler, bederoer, ærter, porrer, løg, hvidløg, skalotteløg, gule-rødder samt planteskolekulturer.

Brugsanvisningens doseringsangivelser må ikke overskrides.

Må i bederoer ikke anvendes senere end 56 dage før høst.

Må i ærter og kartofler ikke anvendes senere end 35 dage før høst.

Må i porrer, løg, hvidløg, skalotteløg, og gulerødder ikke anvendes senere end 28 dage før høst.

Må ikke anvendes senere end 1. august.

Må ikke anvendes nærmere end 2 meter fra vandmiljøet (søer og vandløb m.m.) for at beskytte organismer, der lever i vand.

Undgå at forurene vandmiljøet med produktet eller med beholdere, der har indeholdt produktet. Rens ikke sprøjteudstyr nær overfladevand.

Vask huden efter arbejdet.

Rester skal afleveres til den kommunale affaldsordning for farligt affald.

For anvenderen af dette plantebeskyttelsesmiddel gælder: 'For at nedsætte risikoen for mennesker og miljø skal brugsanvisningen følges nøje' (Direktiv 1999/45/EF, Artikel 10, nr.1.2)

16. Andre oplysninger

Fuldstændig ordlyd af faresymboler og R-sætninger, hvis nævnt i afsnit 3 under 'Farlige indholdsstoffer':

Xn	Sundhedsskadelig.
N	Miljøfarlig.
Xi	Lokalirriterende.
40	Mulighed for kræftfremkaldende effekt.
62	Mulighed for skade på forplantningsevnen.
63	Mulighed for skade på barnet under graviditeten.
65	Farlig: Kan give lungeskade ved indtagelse.

BASF Sikkerhedsdatablad i henhold til forordning (EF) nr. 1907/2006

Dato / revideret den: 16.10.2009

Produkt: **ARAMO®**

Version: 8.0

620 02 H

(30261367/SDS_CPA_DK/DA)

trykdato 17.10.2009

66	Gentagen udsættelse kan give tør eller revnet hud.
51/53	Giftig for organismer, der lever i vand; kan forårsage uønskede langtidsvirkninger i vandmiljøet.
36/38	Irriterer øjnene og huden.

Lodrette streger i venstre margen henviser til ændringer i.f.t. den sidste udgave.

Hvis De har spørgsmål til dette SDB, dets indhold eller andre produktsikkerhedsrelevante spørgsmål, bedes De skrive til følgende e-mailadresse: product-safety-north@basf.com

De oplysninger, som er i sikkerhedsdatabladet, er baseret på vores nuværende viden og erfaringer og beskriver produktet udelukkende med henblik på sikkerhedskrav. Oplysningerne beskriver ikke produktets egenskaber (produktspecifikation). En aftalt beskaffenhed eller egnethed af produktet til et bestemt anvendelsesområde kan ikke afledes af oplysningerne. Det påhviler modtageren af produktet at overholde ejendomsrettigheder samt eksisterende love og bestemmelser.